

Z8/35. zasedání Zastupitelstva města Brna
konané dne 25.1.2022

11. Návrh Zásad občanských návrhů statutárního města Brna

Anotace

Zásady podávání a projednání občanských návrhů jsou ústředním dokumentem upravující průběh a celkové nastavení procesu podávání a projednání občanských návrhů.

Návrh usnesení

Zastupitelstvo města Brna

1. schvaluje Zásady podávání a projednání občanských návrhů, které tvoří přílohu č.....tohoto usnesení.

Stanoviska

Materiál projednala RMB dne 17. 1. 2022.

Podpis zpracovatele pro archivaci

Zpracovatel

Elektronicky podepsáno

Ing. Marco Banti LL.M.

vedoucí odboru - Odbor participace

18.1.2022 v 13:26

Garance správnosti, zákonnosti materiálu

Spolupodepisovatel

Elektronicky podepsáno

Mgr. Jiří Kučera

vedoucí úseku - Úsek 2. náměstka primátorky

18.1.2022 v 13:28

Obsah materiálu

Návrh usnesení	1 - 1
Obsah materiálu	2 - 2
Důvodová zpráva	3 - 4
Příloha k usnesení (Zásady_e-návrhy_final.pdf)	5 - 7

Důvodová zpráva

Zásady podávání a projednání občanských návrhů (dále jen „Zásady“) jsou ústředním dokumentem upravující průběh a celkové nastavení procesu občanských návrhů. Z důvodu prostoru pro širší politickou diskusi a maximální transparentnost je návrh Zásad předkládán nejen do Rady města Brna, ale i přímo do Zastupitelstva města Brna.

Občanské návrhy jsou po participativním rozpočtu dalším prvkem přímé demokracie, jejichž cílem je umožnit obyvatelům města Brna dávat Radě města Brna návrhy na projednání podnětů na zlepšení života ve městě. Samotný vznik a nastavení občanských návrhů vycházel z několikaleté praxe s participativním rozpočtem a ze zpětné vazby od obyvatel a občanů města Brna. Občanské návrhy tak mohou vhodně navazovat na participativní rozpočet, neboť obyvatelé města budou moci do občanských návrhů podávat takové návrhy, které jsou pro participativní rozpočet nevhodné. Mezi takové návrhy můžeme řadit např. projektové dokumentace, projekty regulativního charakteru anebo ideové podněty bez vazby na konkrétní místo či rozsah realizace. Hlavním přínosem občanských návrhů pro orgány města má být zásobník návrhů, a to včetně kvantifikované míry jejich veřejné podpory vyjádřené prostřednictvím souhlasů či nesouhlasů od občanů města.

Proces

Dle návrhu Zásad smí občanský návrh podat libovolný obyvatel města, a to prostřednictvím elektronického formuláře na webových stránkách (případně do téhož formuláře za asistence na kontaktních místech). Každý takto podaný návrh bude posouzen Odborem participace z pohledu vhodnosti (viz odst. 3 Zásad) a z pohledu povinných údajů (viz odst. 5 bod 3.).

V případě úspěšného posouzení vhodnosti návrhu je takový návrh zveřejněn v galerii projektů, kde mohou občané udělovat podporu (s návrhem souhlasí) či odmítnutí (s návrhem nesouhlasí).

Podporu mohou udělovat občané města Brna, kteří úspěšně projdou ověřením identity přes Brno iD (nedochází k ukládání žádných osobních údajů). Každý občan může podpořit či odmítnout libovolný počet návrhů. Každý návrh však maximálně jedenkrát. Návrhy sbírají podporu nejdéle po dobu 24 měsíců. V případě, že dosáhnou hranice 10 000 podporujících, dojde k zahájení přípravy materiálu k projednání v Radě města Brna. Projednání probíhá standardní cestou, včetně případných stanovisek příslušných komisí Rady města Brna. Výsledky projednání budou zveřejněny na webových stránkách.

Vlastní rozhodnutí o návrhu je vždy plně na uvážení RMB a není těmito zásadami nijak garantováno ani přislíbeno.

Rozšíření participace

Občanské návrhy doplňují úspěšný projekt participativního rozpočtu statutárního města Brna, ve kterém od roku 2017 do roku 2021 obyvatelé města Brna navrhli 723 projektů a kde se do celoměstského hlasování zapojilo 77 204 Brňanek a Brňanů. Díky participativnímu rozpočtu Dáme na vás se podařilo zrealizovat 22 projektů a 41 projektů se aktuálně realizuje. Za dobu své existence si participativní rozpočet oblíbilo mnoho brněnských obyvatel, kteří oceňují možnost podílet se na rozhodování a přijít s vlastními nápady, jak oživit své okolí, a tím pomoci městu řešit zanedbané prostory, vylepšovat místa k trávení volného času, či pomoci různým skupinám obyvatel díky možnosti navrhnout také tzv. „měkké“ projekty.

Strategie Brno 2050

Občanské návrhy jsou v souladu se **Strategií Brno 2050**, která si stanovila v hodnotě „Participativní správa“ za primární cíl *„Zapojit širokou veřejnost, komunity, odborníky a další stakeholdery do samosprávných aktivit města prostřednictvím participačních nástrojů na různé úrovni odbornosti“*. Občanské návrhy tak umožní obyvatelům města využít a uplatnit vlastní invenci v rámci rozvoje města a v širším kontextu budou rozvíjet povědomí obyvatel Brna o možnostech participace, tedy podílení se na rozhodování o rozvoji města a zapojení se do veřejné správy.

Samotný proces podávání návrhů bude průběžně monitorován a v případě potřeby upraven.

STATUTÁRNÍ MĚSTO BRNO

ZÁSADY PODÁVÁNÍ A PROJEDNÁNÍ OBČANSKÝCH NÁVRHŮ

1. DEFINICE

Obyvatel města je fyzická osoba, která se zdržuje v Brně.

Občan města je fyzická osoba, která má trvalý pobyt v Brně a dosáhla věku 18 let.

Samostatná působnost je samostatný výkon samosprávy města. Jde zejména o správu vlastního majetku, vytváření a realizování rozpočtu, zřizování a rušení příspěvkových organizací a obecní policie, zakládání právnických osob, vydávání obecně závazných vyhlášek, rozhodování o vyhlášení místního referenda, pojmenovávání částí obcí i ulic a dalších veřejných prostranství a udělování a odnímání čestného občanství. Rozlišení mezi samostatnou a přenesenou působností se řídí pravidlem, že pokud zvláštní zákon upravující působnost obcí výslovně nestanoví, že jde o přenesenou působnost, jde vždy o samostatnou působnost.

Kontaktní místa jsou místa, na kterých je možné podat či podpořit občanský návrh (jejich seznam je uveden na webových stránkách občanských návrhů).

RMB je Rada města Brna.

Veřejná prospěšnost je aktivita, která svým charakterem a zaměřením přesahuje vlastní zájem jednotlivce či skupiny osob, přičemž tato aktivita svým účelem především sleduje cíle ve veřejném zájmu anebo je jinak způsobilá pozitivně ovlivnit kvalitu veřejného života.

Webové stránky občanských návrhů jsou umístěny na webu: ...

2. OBČANSKÉ NÁVRHY

1. Občanské návrhy umožňují obyvatelům města dávat RMB návrhy na projednání podnětů na zlepšení života ve městě.
2. Občanské návrhy musí respektovat základní omezení pro jejich vhodnost (viz dále). Zejména musí být považovány městem za veřejně prospěšné a být v kompetenci samosprávy města.
3. Těmito zásadami se město zavazuje, že návrhy s dostatečnou podporou občanů města budou navrženy na program jednání RMB.
4. Vlastní rozhodnutí ohledně občanského návrhu je plně na uvážení RMB a není těmito zásadami nijak garantováno ani přislíbeno.

3. VHODNÉ NÁVRHY

1. Návrhy musí směřovat do samostatné působnosti města.
2. Rozhodnutí o návrhu musí být v kompetenci RMB. Návrhy směřující do kompetence Zastupitelstva města Brna či orgánů městských částí mohou být projednány RMB se stanoviskem.
3. Návrhy musí být veřejně prospěšné.

4. Návrhy nemohou propagovat produkty, služby, činnosti či stanoviska subjektů komerčního či nekomerčního charakteru, ani náboženského či politického.
5. Návrhy nemohou být v rozporu s legislativou, obsahovat urážky či osobní nebo citlivé údaje.

4. PROCES

1. Podávání, podpora a projednání návrhů je kontinuální proces. Každý návrh je řešen individuálně.
2. Návrh prochází postupně fázemi:
  - a. podání návrhu,
  - b. posouzení vhodnosti návrhu,
  - c. zveřejnění návrhu,
  - d. sběr podpory pro návrh,
  - e. předložení návrhu k projednání v RMB,
  - f. zveřejnění výsledku projednání.

5. PODÁVÁNÍ NÁVRHŮ

1. Návrh smí podat libovolný obyvatel města, při podání není ověřována identita a počet podaných návrhů není nijak omezen.
2. Návrhy jsou podávány prostřednictvím elektronického formuláře na webových stránkách (případně do téhož formuláře za asistence na kontaktních místech).
3. Návrh musí obsahovat následující informace:
  - a. jméno a příjmení navrhovatele (s možností jejich nezveřejnění),
  - b. e-mailový kontakt na navrhovatele – pro potvrzení podání návrhu a případný kontakt s úřadem,
  - c. název návrhu,
  - d. stručný popis návrhu,
  - e. popis veřejné prospěšnosti návrhu.
4. Návrh může obsahovat:
  - a. ilustrační foto či obrázek,
  - b. lokaci návrhu na mapě.

6. POSOUZENÍ VHODNOSTI NÁVRHŮ

1. Posouzení vhodnosti návrhů provádí k tomu delegovaný útvar Magistrátu města Brna (Odbor participace).
2. Návrhy, které zjevně porušují podmínky pro vhodnost, budou označeny jako nevhodné; nebude umožněna jejich podpora a nebudou navrženy k projednání v Radě města Brna.
3. Seznam nevhodných návrhů bude zveřejněn na webových stránkách.

7. ZVEŘEJNĚNÍ NÁVRHŮ

1. Po úspěšném posouzení vhodnosti jsou vhodné návrhy zveřejněny na webových stránkách v galerii návrhů.
2. Po zveřejnění návrhu v galerii již obyvatel města nemůže návrh měnit ani stáhnout.

8. PODPORA NÁVRHŮ

1. Návrhům zveřejněným v galerii mohou občané města udělovat podporu (s návrhem souhlasí) či odmítnutí (s návrhem nesouhlasí).
2. Návrh sbírá podporu po dobu 24 měsíců od zveřejnění v galerii.
3. Pro udělení podpory či odmítnutí je potřeba, aby občan prošel ověřením identity (Brno iD).
4. Po ověření identity je vygenerován „token“, pod kterým je postoj občana (podpora/odmítnutí) uložen. K postoji občana se neukládají žádné osobní údaje.
5. Každý občan může podpořit či odmítnout libovolný počet návrhů. Každý návrh však maximálně jedenkrát.

6. Návrhy, které získají alespoň 10 000 podporujících, budou označeny jako podpořené a budou navrženy k projednání v RMB.
7. O návrzích, které získají alespoň 2 000 podporujících, bude RMB informována souhrnným materiálem v pravidelných intervalech. Pokud se RMB rozhodne, může být vybraný návrh projednán samostatně i dříve, než nasbírá podporu od 10 000 podporujících.
8. Informace o výši podpory i odmítnutí bude součástí materiálu připraveného do RMB jako podklad k rozhodnutí o případné realizaci.
9. Pokud občané návrhu udělí více odmítnutí než podpory, bude tento materiál připraven k projednání RMB s návrhem negativního stanoviska.

9. PROJEDNÁNÍ NÁVRHŮ

1. Po dosažení hranice 10 000 podporujících (případně rozhodnutím RMB) je zahájena příprava materiálu k projednání v RMB.
2. Přípravu provádí delegovaný útvar magistrátu a útvar věcně příslušný k řešené problematice.
3. Příprava obsahuje:
  - a. úpravu návrhu do takové podoby usnesení (včetně možnosti variantního řešení), o jaké může RMB hlasovat;
  - b. zpracování stručného odborného posouzení realizovatelnosti, finanční náročnosti a rizik realizace návrhu.
4. Projednání probíhá standardní cestou, včetně případných stanovisek příslušných komisí RMB.
5. Výsledky projednání v RMB jsou zveřejněny na webových stránkách.

10. INFORMOVANOST

1. Základním informačním kanálem jsou webové stránky. Zejména jsou zde zveřejňovány:
  - a. veškeré podané návrhy,
  - b. průběžný stav podpory návrhů,
  - c. přehled nevhodných návrhů,
  - d. informace o projednání návrhů v orgánech města.

11. VYHODNOCENÍ PROCESU

1. Proces podávání návrhů bude průběžně monitorován a v případě potřeby upraven.
2. Hranice potřebné podpory mohou být upraveny v závislosti na počtu podpořených návrhů a aktivity občanů.

12. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

1. Tyto zásady byly schváleny Zastupitelstvem města Brna na jeho Z8/ ... zasedání konaném dne ...
2. Tyto zásady nabývají platnosti dnem schválení a účinnosti okamžikem zahájení provozu webových stránek občanských návrhů.

Zpracovatel: Pracovní skupina pro Občanskou radnici